

FOAIA POPORULUI

CEA MAI VECHIE FOAIE POPORALĂ, ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1892

Apare în fiecare Duminică
sub direcția unui comitet

Inscrisă în Reg. Publ. la Tribunalul Sibiu sub Nr. 67-1943.

Organ al Asociațiunii „Astra”

Redactor responsabil: Nic. Nicoară-Dobârceanu

Redacția și Administrația:
SIBIU, Str. Șaguna 6. Telefon 83/A

Toxă poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 96.646/1943

Adunarea generală a „Astrei”

Cuvântul de deschidere al Domnului președinte Iuliu Moldovan

Ca și în anii trecuți și de astădată, programul adunării noastre generale este redus la ședințe administrative și tehnice conform unei hotărâri anterioare, care ne obligă să renunțăm la manifestări festive atât vreme, cât frații din Ardealul robii nu pot să fie cu noi împreună. Cu gândul la ei am fost toți acești din urmă ani și grija pentru viitorul nostru comun în cadrele patriei românești a fost unul din îndemnul cele mai de seamă, care a hotărât activitatea Astrei și în anul care a trecut. Dar nu numai noi care am lăsat părinți, frați, amintiri și morminte acolo, suntem cu toată dragostea și cu toată jertfa alături de ei. O constatăm cu adâncă recunoștință, cu înduioșare, că aceeași arzătoare dorință de reîntregire copleșește gândurile, faptele și jertfele tuturor fraților români. Acest gând frământă fără încetare pe Mareșalul Conducător ca și pe ultimul nostru ostaș al minunatei noastre armate, el ne ține pe toți în permanentă tensiune și el va face, ca atunci când va suna ceasul eliberării Ardealului de Nord, fără pereche să fie pornirea spre luptă, jertfă și biruință a noastră a tuturor.

Ardeul, centru vieții românești

Așa e firesc să fie, căci Ardealul pentru noi nu este numai un petec de pământ și nu numai bogățiile lui în: aur, lemn și gaz metan sunt acele, cari ni-l fac atât de prețuit și de iubit. Ardealul a fost și va trebui să rămână centrul vieții românești. Aici mai ales s'a zămislit neamul nostru, aici s'a împodobit cu creațiile neîntrecute specifice lui, de aici s'a revărsat aproape fără încetare dealungul vremurilor viață românească spre Est și Sud peste Carpați, atât de mult, încât aproape tot ce este suflet românesc în celelalte provincii ale țării, își are obârșia mai apropiată sau mai îndepărtată și își are mormintele străbunilor aici în Ardealul nostru românesc. Și nu au fost elemente slabe, cari au trecut Carpații. Selecțiunea neconținută datorită luptei aspre cu dușmanii de totdeauna, cari nu încetau să-l lovească, au făcut ca patrimoniul spiritual și biologic al poporului român din Ardeal să sporească, iar din sânul acestui popor elementele cele mai întreprinzătoare erau de obicei acele, care își căutau o existență dincolo de munți. Și așa cum pentru vechile provincii acest neconținut aflus de sânge și tradiție românească, era de o covârșitoare însemnătate pentru păstrarea și echilibrarea vieții etnice, așa și pentru Ardeleni rezimul asigurat prin Domnii și frații de dincolo de munți era o condiție esențială pentru dănuirea și afirmarea lor. Dăruiri reciproce, fără de cari viața românească, nici într-o parte nici în alta nu putea nici în trecut și nu va putea nici în viitor să se desfășoare în mod normal. Dăruiri între cari fiecare parte a Ardealului, și înțeleg aici și Banatul, Crișana și Maramureșul, își aducea o contribuție specifică, de neînlocuit, la patrimoniul comun biologic și spiritual al neamului. Reîntregirea nu este deci numai o cerință sentimentală sau o necesitate economică, ea este un imperativ vital pentru noi, fără a cărui împlinire trupul neamului va rămâne în permanentă și progresivă suferință.

Indatoriri și răspunderi

Acest fapt a impus și impune atât conducerii țării, cât și nouă Ardelenilor îndatoriri și răspunderi de o deosebită însemnătate; obligația pentru conducerea țării de a menține și a spori forța de expansiune, vigoare numerică și calitativă a elementului românesc din Ardeal, și de a evita, tot ce ar putea să-i slăbească forța de luptă și de afirmare; obligația pentru noi de a fi solidari în truda și jertfa pentru îndeplinirea mândrei îndatoriri, pe care ne-a hărăzit-o soarta în cadrele neamului și țării românești. Nu este aici vorba atât de noi intelectualii și nici de asigurarea unei vieți comode, îmbelșugate și parazitare. Dănuirea neamului nostru a fost asigurată prin forțele și jertfele țărânilor noastre și nu un individualism comod și râvnitor după belșug material, ci lupta solidară și suferințe fără încetare ne-au dăruit forțe oțelite, vigoarea capabilă să înfrunte toate primejdiile și să rupă lanțurile robiei, vigoarea care ne-a pus în stare, să dăruim cât mai mult din belșugul nostru de sânge și tradiție fraților de pretutindeni.

Unire și solidaritate

Nu putem afirma, că noi Ardelenii am fost în cele două decenii după unirea mare totdeauna așa cum ne era datorita. Nu am fost totdeauna nici solidari nici la nivelul chemării noastre. Și dacă azi suntem uniți și tari în fața primejdiei mari care ne amenință, mâine când se va sfârși odată războiul și când mai mult ca oricând vom avea nevoie de un suprem efort, solidar și disciplinat, pentru a asigura consolidarea și menținerea vieții noi românești, mâine când vor încerca să-și facă drum toate pornirile de libertate și fericire individuală, de grup sau de clasă, desbinarea, care ar urma, slăbirea noastră, care i-ar fi consecință, ar putea să ne dea pradă ușoară dușmanilor cu toată victoria câștigată cu atât de măreață vitejie și jertfă din partea oștii noastre.

Aceste au fost gândurile, cari au obligat conducerea Astrei, ca pe lângă continuarea tradiționalului ei program de muncă pe lângă propaganda intensă cerută de vremurile mari de azi, și îndeplinită în strânsă colaborare cu Ministerul Propagandei să facă toate eforturile pentru o intensificare a organizației în despărțăminte și cercuri culturale, pentru a-și putea da toată contribuția la consolidarea economică a elementului românesc din Ardeal și Banat, pentru a face, ca binele neamului să fie din nou porunca supremă pentru noi toți și în fiecare clipă și mai ales pentru refacerea și întărirea solidarității și disciplinei etnice, care este chezașia cea mai de seamă a biruinței noastre, solidaritate, care să-și aibă la bază un program de realizări și îndatoriri, obligatorii pentru toți, indiferent de interese politice, personale sau locale.

„Astra”, armă cultura

Fără îndoială, că alături de Bisericile noastre scumpe și sub scutul lor ocrotitor, Astra este instituția menită și capabilă, să grupeze în jurul ei toate energiile dornice a se cheltui pentru binele neamului

și să ducă la îndeplinire poruncile programatice pe cari le-am schițat înainte. Acesta i-a fost rostul de căpetenie în trecut și așa va trebui să fie și în viitor. Să ne bucurăm că o avem. Să fim recunoscători Celui de sus, că ne-a fost dat să o trecem nepătată și neștirbită prin valurile vremurilor să o ferim de orice i-ar fi putut umbri rostul și să Vă prezentăm azi o organizațiune mai puternică și mai activă decât oricând, cu un prestigiu sporit, sensibilă nu numai la îndemnul unui trecut atât de bogat în fapte românești dar sensibilă și la chemarea zilelor de azi și a celor de mâine. Meritul acestei stări îmbucurătoare revine integral colaboratorilor de pe teren, președinților și membrilor despărțămintelor și cercurilor noastre culturale, cari după obiceiul vechi își cheltuiesc cu drag și dezinteresat tot surplusul energiilor lor pentru binele și propășirea instituției și pentru cari nu am avut și nu avem la îndemână altă recompensă, decât un modest cuvânt de adâncă recunoștință.

Suntem mândri, că această mică dar devotată armată culturală poate sta la dispoziția conducerii țării, pentru scopuri de propășire etnică scumpe nouă deopotrivă. Vom fi mândri să știm, că prin munca noastră modestă am contribuit cu ceva la pregătirea unirii sfinte, care trebuie să vină, că am contribuit cu ceva, ca vitejia fără pereche a minunatei noastre oștiri, cu jertfa fraților, cari pentru cea sfântă unire și-au lăsat viața pe câmpurile de luptă și cărora le închinăm smeriți o clipă de pioasă reculegere, nu a fost zadarnică.

Adânc recunoscători pentru prezența în mijlocul nostru a Inalt Prea Sfinților Lor, Mitropolitul Ardealului și Administratorul Apostolic al Mitropoliei Blaj și pentru ocrotitoarea grijă pe care o dăruiesc fără încetare instituției noastre, bucuroși că putem saluta în mijlocul nostru pe reprezentanții oștii noastre a instituțiilor surori de cultură și ai autorităților locale, cu gândul la Mareșalul Conducător al țării, cu gândul la frații noștri robiți și la Regele nostru tânăr și iubit, simbol al unității noastre românești, declar adunarea generală deschisă.

Citare pe națiune

D-na Elena Dr. Ivănescu, conducătoare de grădină de copii și Dr. Ion Ivănescu medic de circumscripție din comuna Vida, județul Vlașca, au înființat, înzestrat și susținut, pe cont propriu, un cămin de zi, în satul Fotăchești-Vlașca, îngrijind și întreținând timp de două luni, zece copii săraci și orfani de război, potrivit principiilor și Instrucțiunilor Consiliului de Patronaj al Operelor Sociale.

Copiii, s'au bucurat de o îngrijire aleasă, de hrană substanțială și de o educație potrivită vârstei lor, obținându-se pentru fiecare dintre ei o sporire vădită a însușirilor fizice și sufletești.

Pentru patriotismul și devotamentul de care au dat dovadă prin aceasta pilduitoare muncă de interes național, soții Ion și Elena dr. Ivănescu se citează ca exemplu pe națiune.

Antonescu

Mareșal al României și Conducător al Statului

Calendarul săptămânii Luna Octombrie

Dum. 19-a după Rusalii, gl. 7, v. 5		VREMEA după calendarul de 150 de ani)
Luni	4 Păr. Ieroteu	Dela: 1 zăpadă, 2-3 neap- tea frig, 4-5 bine, 6 ză- padă, 7-8 vifor și vânt, 9-15 bine și ploaie, 16-21 bine și cald, 22 moină și ceală, 23-30 ger și ceață.
Marți	3 M. Harițina	
Mierc.	6 Ap. Toma	
Joi	7 M. Serghiu	
Vineri	8 C. Palagia	
Sâmb.	9 Ap. Iacob	
Duminică	10 S. Muc. Ealampie	
Dum. 20-a după Rusalii, gl. 8, v. 6		

Noni membrii ai Astrei

În timpul din urmă s'au înscris ca membrii fondatori ai Casei Naționale Centrale, următorii:

1. Alexandru C. Angelescu, profesor la Facultatea de drept din Cluj—Sibiu. 2. Nicolae Martin, prof. și v. președintele desp. Sibiu al Astrei, cu 5000 Lei.

Ca membrii fondatori ai Astrei, cu taxe de 1000 Lei, următorii:

1. D-na Flora Dr. Iuga, prof. Sibiu. 2. Dr. Alexandru Filipașcu, prof. Sibiu. 3. Livia Dr. Filipașcu, prof. Sibiu. 4. Livia Filipașcu, elevă, Sibiu. 5. Alexandru Filipescu, elev, Sibiu. 6. Alexandru I. Niță, funcț. la Primăria Mun. Sibiu. 7. Căpt. în rez. Titus Vătășan, Sibiu. 8. Dr. Virgil Vătășan, secret. Școl. rom. din Roma, Sibiu. 9. Pompei Demian, insp. școl. pens., Cornești (Târnava Mică). 10. Banca „Câmpăna”, Mociu. 11. Leoca Ilie, proprietar Sâmboleni. 12. Vălean Simeon, econom, Calina. 13. Mihuj Alexe, proprietar, Sărmășel. 14. Emil Mureșan, cons. Curte de Apel, Mociu.

Ca membrii pe viață cu taxa de 500 lei, următorii:

1. Dr. Sabin Mureșan, primbibliotecar al Universității Regele Ferdinand, Cluj-Sibiu. 2. Gheorghe Marina, intendent la Astra, Sibiu. 3. Vasile Sucievanu, judecător, 4. Dr. Alexandru Bușița, medic de circumscripție. 5. Dr. Emil Fedorca, prețor. 6. Dr. Gavril Ilieș, secretar preiorial. 7. Petru Crișan, grefier la judecătorie. 8. Corneliu Cociu, împiegat la judecătorie. 9. Simeon Matei, notar. 10. Iosif Gh. Vasilioni, cond. cărții fund. 11. Ioan Corpodean, inv. 12. Traian Gherman, inv. 13. Ioan C. Iftenie, agronom. 14. Vasile Botezan, econom. 15. Gh. Balci Barbu, măcelar. 16. Petru Căzan, econom. 17. Iosif Pașca, comerciant. 18. Luca Moldovan, percepitor. 19. Ioan Rusu, notar. 20. Ioan Rusu, meseriaș. 21. Ioan Rusu, notar Suaf. 22. Dumitru Pantea, notar pens. Soporul de Câmpie. 23. Iuliu German, preot Sâmboleni. 24. Ambrozie Biriș, preot Sâmboleni. 25. Alexandru Dâmbeanu, inv. Sâmboleni. 26. Ioan Pop, econom Sâmboleni. 27. Ioan Ciurlea, econom, Sâmboleni. 28. Nicolae Veres, inv. Geaca. 29. Cornelia Veres, învățătoare Geaca. 30. Desideriu Oviș, învățător. 31. Ioan Vereșezan, pantofar. 32. Ioan Rotund, lăptar. 33. Iosif Trenca, primar, toți din Chesău. 34. Dr. Ioan Rișca, avocat. 35. Dr. Milea Nicolae, medic. 36. Dănilă Victor, zugrav. 37. Ioan Onișor, funcționar. 38. Ioan Maier, comerciant. 39. Hristache Benea, inv. dir. 40. Romul Stefu, ing. 41. Savu Savu, protopop. 42. Miron Costin, funcționar, toți din Ocna-Mureș. 43. Victor Grama, notar. 44. Al. Armenișanu, casier. 45. Victor Albu, primar. 46. Simion Buța, secretar comunal, toți din Pogăceana. 47. Ioan Mândrușca, notar. 48. Ioan Silvașan, casier. 49. Ioan Laurențiu, secretar comunal, toți din Sâmpetru. 50. Dimitrie Suta, notar. 51. Vasile Socaciu, casier. 52. Petru Negoan, primar. 53. Alex. Șugar, secretar comunal. 54. Ioan Pop, econom. 55. Ioan Aldea, preot. 56. Ioan Chiorean, comerciant. 57. Aron Unchiașu, comerciant. 58. Vasilică Hulpe, comerciant. 59. Ioan Chertes, agricultor, toți din Cămăraș. 60. Florian Stube, notar. 61. Ioan Oprea, casier. 62. Ioan Suci, primar. 63. Iosif Corpodean, comerciant. 64. Bazil Deac, comerciant, toți din Miheș. 65. Vasile Ratea, casier. 66. Ioan Cucuieț, primar, ambii din Ulies. 67. Iustin Cozoș, casier. 68. Ioan Miron, casier Dâmbu. 69. Alex. Grindeanu, casier. 70. Dumitru Buzan, primar din Năoiu. 71. Traian Sălăgean, casier. 72. Iacob Morar,

(Continuare în pagina a 4-a)

Pe urmele Domnului

Drum spre culmi.

Cu un prilej Mântuitorul a spus apostolilor și mulțimii care-i asculta învățătura: „Să nu socotiți că am venit să stric legea; n'am venit să o stric, ci să o plinesc”. Adică să o facă mai bună, mai desăvârșită. Subt „lege” Domnul Isus nu a înțeles legea lui Moisi, adică a Evreilor cu tăierea împrejur, cu jertfe, cu ritualuri cu sărbători, cu datini, pentrucă legea aceasta care a stăpânit Vechiul Testament, Mântuitorul a stricat-o cu adevărat, nici un creștin ne mai fiind obligat să o țină, ba creștinii au fost chiar opriți să mai cinstească Sâmbăta, să se tae împrejur, să aducă jertfe sângeroase și nesângeroase. În locul Legii vechi a venit Legea nouă, cu cinstirea Duminicii, ziua învierii Domnului; cu botezul copilului în loc de tăere împrejur, cu jertfe și Litargii, în locul jertfelor evreiești.

Subt „legea” pe care Mântuitorul spune că n'a venit să o schimbe ci să o plinească, se înțelege legea morală, adică cele zece porunci scrise pe „tablele legii”.

Pe acestea Domnul Isus n'a venit să le strice, să le scoată din vigoare, ci să le facă mai largi, mai desăvârșite. În cuvântarea Sa cunoscută subt numele de „predica de munte” cuprinsă pe larg la sf. Evanghelist Matei, Mântuitorul arată cum pot fi desăvârșite în viața creștinului cele zece porunci. La sf. Luca, în Evanghelia de azi, se dau câteva părți din cuvântarea aceea a Domnului, în ea se stăruie asupra faptelor virtuților iubirii și a milosteniei: Iubiți pe vrășmașii voștri și faceți bine și dați împrumut, nimica așteptând, și va fi plata voastră multă și veți fi tui Celui Preainalt; căci El este bun cu cei nemulțumitori și cu cei răi. Deci fiți milostivi, precum și Tatăl vostru este milosiv.

Căci dacă iubim numai pe cei ce ne iubesc pe noi, nu avem nici un merit mai mare ca păcătoșii și păgânii, cari și ei fac asemenea. Tot așa dacă facem bine numai celor ce ne fac nouă bine, sau dacă dăm împrumut numai aceluia dela care așteptăm să primim înapoi.

Așa făceau și evreii, și păgânii, și păcătoșii, aproape toți: țineau legea morală nedesăvârșită. Dar creștinul e dator să facă mai mult, să umble nu pe drumul comun tuturor oamenilor, ci pe un drum care duce spre culmi, spre o viață sfântă și desăvârșită.

Pentru a putea merge pe acest drum care duce spre înălțimi, creștinul nu trebuie să ia pildă dela om, ci dela Tatăl Ceresc și dela însuși Mântuitorul. Căci Dumnezeu răsare sporele și peste cei drepti și peste cei nedrepti, trimite ploaia binetăcatoare și peste țărâțele celor răi ca și peste a celor buni.

Pentru a înainta pe drumul către culmile desăvârșirii șfletești, niciodată nu trebuie să luăm pildă dela omul plin de păcate, ci dela Dumnezeu cel Sfânt.

Iar dacă și omul poate fi un îndreptar pentru viața creștinului, el este numai în înțelesul pe care-l spune Mântuitorul la începutul Evangheliei: „Și precum vreți să vă faceți voaună oamenii, și voi să le faceți lor asemenea”. Urmând porunca aceasta vom face altuia tot binele de care suntem capabili, pentrucă și noi am dori să ne facă altul asemenea. Drumul spre culmi, spre desăvârșirea creștinului, e greu și împreunat cu lupta mare, căci noi suntem atrași de râvna de bine. Cine duce însă lupta aceasta va avea „plată mare”, și va fi „fiul Celui Preainalt”, va fi creștin adevărat și om desăvârșit.

Din sfaturile doctorului Josif

Despre guturai (coriză, gutunar, troahnă)

Este o boală care o capătă mai fiecare om și încă mai de multe ori în decursul unui an, mai ales în timpul iernii. Se capătă foarte ușor și este pricinuită de răceală, fie că ne-a pătruns frigul și umezeala în picioare ori că înădușiți fiind am stat timp mai îndelungat în aer rece. Nu fiecare om se îmbolnăvește la fel, unii o capătă foarte ușor și adeseori, din cea mai mică schimbare de aer, până când alții, mai ales cei cari trăesc mult afară în aerul liber se îmbolnăvesc mai rar. Pe lângă răceală însă, de obicei este și altă cauză care produce guturaiul și anume microbii cari viețuiesc în corpul nostru și cari în urma răcelii se înmulțesc și capătă viață. Și de aici provine, că guturaiul este și molipsitor și de multe ori vedem că într-o casă sunt deodată mai mulți cari în acelaș timp sufăr de această boală.

Cauza guturaiului, cum am spus, este răceala și microbii cari produc o aprindere, o inflamație a pielii care căpușește nările și care ne face să strănutăm, a uțele și foarte des. Din nas începe să se scurgă și început un fel de apă limpede care mai târziu după zi sau două se îngroașe și se preface într-o materie mucoasă gălbuie, care deseori ne astupă nasul, încâ nu mai putem răsufla decât pe gură. În afară de această cei cu guturai se plâng deseori de dureri în gât, dureri în frunte, nu au miros, și câteodată capătă și ferbințeli.

De cele mai multe ori guturaiul trece în câteva zile dela sine fără nici un leac. Se întâmplă însă, mai ales la copii slabi de sânge și la cei scrofuloși, că guturaiul nu se vindecă, se învechește, devine cronic și acești copii îi vedem veșnic cu nasul înfundat, suflând numai pe gură și suferind deseori de dureri de urechi și cap din cauza acestui guturai învechit. Se poate întâmpla însă uneori ca și omul mare, de altfel sănătos, să capete dureri de urechi și de ochi prin faptul că guturaiul se întinde și prin deschizăturile din fundul nasului ajunge la canalul urechii ori la ochi prin canalul ochilor. În aceste cazuri precum și la copii sugaci cari suferă mai greu din pricina guturaiului, neputând suge, este neapărat de lipsă să căutăm ajutorul medicului, care prin măsuri pricepute vă aduce ușurare și vindecare.

În cazurile obișnuite ajunge dacă ne ferim de umezeală și răceală și stăm în casă la aer curat și cald. Vom bea ceaiuri calde de mușetel ori de tei, vom lua aspirină, facem baie caldă la picioare și vom asuda cât mai mult. Pentru curățirea nasului ne vom servi de batistă curată și vom trage de mai multe ori pe nas apă caldă sărată, vaselină cu mentol ori ulei de mentolat.

În cazurile învechite când se produc în nas cruste uscate ori răni ne vom unge cu glicerină, vaselină sau untdelemn și vom căuta să ne arătăm cât mai în grabă medicului pentru a ne feri astfel de alte urmări grave și neplăcute.

Sifilisul

Este o boală molipsitoare care trece dela om la om bolnav la cel sănătos, în mod obișnuit prin contact sexual, prin sărut sau, mai rar, întrebunțând unele obiecte ca prosoape, linguri sau pahare nespătate și trebuințate de sifilitici.

Mulți copii se nasc morți din cauză că mama lor a avut sifilis, iar dintre cei cari trăesc nu puțini sunt paralizici, chirciți la trup și minte.

Sifilisul poate produce boli de inimă, orbiri, boli mintale sau chiar moartea, dacă persoana infectată nu-și face la timp tratamentul.

Sifilisul începe cu o mică rană în gură ori pe părțile sexuale, ori cu o mică bubuliță care apare ori unde pe corpul omului, acolo unde s'a produs infecția microbii apoi se răspândesc în sânge, de unde cu timpul se fixează în anumite organe ca ficat, creier, artere și vine ori alte părți.

Sifilisul se poate ocoli dacă tinerii vor căuta să evite intemeia la timp o căsnicie care să-i pună la adăpost de primejdia molipsirei.

Dr. I. S.

AGRICULTURA - ECONOMIE - GOSPODARIE

Intrebuințarea paielor ca nutreț

Fiecare agricultor a observat, că animalele nu în fiecare an mănâncă cu aceeași poftă paietele, din contră în unele cazuri fac chiar deosebire între paietele aceluiași soi de cereale.

Intr'adevăr s'a și constatat, că puterea nutritivă și gustul paielor depinde de multe împrejurări. Anume: dela pământ, întrucât este sau nu în putere bună sau e slab, dela planta premergătoare, soiul cerealei însămintate, cantitatea buruienilor și firelor de iarbă ce se află în lanul de spicoase, înainte de recoltarea lor.

Paietele de cereale culcate la pământ pe holdă, sau acele pe cari a căzut multă ploaie în cruci, vor fi mai puțin nutritive. Paietele și mai ales pleava rău îngrijită pierde mult din valoare. Este bine știut de toți, că paietele atacate de rugină nu sunt iubite de animale.

Din constatările făcute s'a stabilit, că paietele cerealelor, care după înflorire au suferit de secetă sunt mai valoroase, întrucât substanțele nutritive din cauza secetei nu s'au putut transporta pe deplin prin paiul la spic și prin acesta la sămânță.

Plugarul slab, are întotdeauna paie mai bune, decât cel vrednic și mai bun. Fiindcă cel bun, are întotdeauna lanuri de cereale curate, până când cel slab și neglijent cosește în cele mai multe cazuri, în loc de cereale cu boabe — numai un amestec de buruieni și ierburi — cari sunt mai valoroase pentru stomacul animalelor, decât paietele curate. Agricultorul bun cultivă nutrețul valoros pentru animale în lucerniște, trioște sau cultivă mazăre, borceag, etc. și nu buruieni în culturile sale de grâu, orz, ovăz ori secară.

***

Intre împrejurări normale paietele de grâu și secară se folosesc pentru așternut, iar cele de orz și ovăz care au cam aceeași valoare nutritivă — se folosesc ca nutreț. Paietele de secară sunt cele mai aspre, deci cele mai nepotrivite pentru nutreț — iar între cele de grâu și orz, paietele grâului și orzului de primăvară sunt cele mai bune.

Intre paietele de păstăioase, cele mai prețioase sunt paietele de mazărice, mazăre și linte. Paietele de fasole sunt iubite mult de oi și capre, dar necorespunzătoare pentru cai ori vite cornute. Paietele trifoiului și lucernei de sămânță nu au valoare deosebită.

În ceea ce privește pleava mărunță a cerealelor care se compune din învelișul boabelor, din frunzele sfărâmate și din părțile mai subțiri dela vârful paielor — tocate de mașina de treerat — conțin o valoare nutritivă considerabil mai mare decât paietele. Așa numita „pleavă mare”, care constă din puțin frunze și paie tocate, are o valoare nutritivă mai mare decât paietele și mai mică decât „pleava mărunță”.

În anii cu nutreț mai puțin, pleava mare se amestecă cu cea mărunță, în caz contrar, amestecată între paie, — acelea de grâu — se folosește pentru așternut.

Cea mai multă pleavă are grâul și este ca nutreț cu mult mai valoroasă ca paietele. Totodată fiind mai moale ca paiul, se consumă bucuroși de către animale.

În ceea ce privește pleava de secară, aceasta nu este iubită de animale și nici nu are valoare nutritivă.

Pleava de orz nu se poate folosi pentru alimentarea vitelor, căci fiind cu țepe multe — precum se zice — strică și rănește gura animalelor. Chiar dacă este înmuiată, ne aduce de multe ori mai mari pagube, decât foloase. Intre toate spicoasele, ovăsul are pleava cea mai valoroasă și mai apreciată de către animale. Pleava de mazăre, mazărice și linte este mai bună, dar dintre toate cea mai valoroasă este pleava de trifoi roșu. Trebuie să știm, că alimentarea din a-

ceastă pleavă se face în cantități mici, fiindcă conține mult praf.

Pleava și paietele de rapiță n'au valoare.

***

Pleava de grâu și de ovăz merită cea mai mare atențiune din punct de vedere al cantității și valorii lor nutritive, căci mai ales în anii cu puțin nutreț ne sunt de mare folos. Să ne îngrijim ca depozitarea (așezarea) lor, să fie apărată de vânt, ploaie, pasări de casă, vrăbii și ciori, punându-le în șopru sub acoperiș sau acoperind bine și gros prismele sau girezile de pleavă cu paie, care se leagă cu sârmă, legături de paie ori cu crengi lungi. Girezile de paie să fie și ele bine clădite și legate.

Mulți dintre agricultori sunt de convingerea că după treerat învâind pleava cu paie și făcând vârful girezilor și-au îndeplinit datoria de buni gospodari. Mare greșală, căci pleava și paietele se așează neuniform, vântul face mari stricăciuni în paietele încă neașezate. Astfel, în loc ca să avem acoperișe cu vârful ascuțite, vom avea acoperișe late, cu afunzișuri multe, cari sunt foarte potrivite, pentru a strânge apa ploilor ca să o conducă prin scurgere înspre mijlocul girezii.

Deci după așezare, girezile trebuie din nou bine, dar bine acoperite și necondiționat legate — pe cum amintisem mai sus — cu sârmă aruncată la o depărtare de 1—1½ m. una de alta peste vârful girezilor sau prizmelor și îngreunate la ambele capete cu piatră sau cu lemn. Sârma se poate înlocui cu legături de paie sau cu crengi de 3—5 m. lungime, ale căror vârful se leagă împreună; pe vârful trebuie așezate de-a curmezișul, adică în lungimea girezii, înainte de a pune legăturile, leături sau lemne mai subțiri, cari să împiedece orice pagube provocate de vânt sau vifor etc. Crengile sau loazele ce se folosesc la legatul girezii sunt mai bune decât sârma, căci în primul rând nu costă bani și în al doilea rând, fiindcă sârma este periculoasă, căci nu odată s'a întâmplat, că vita a înghițit cu nutrețul și bucăți mici de sârmă, cari găurindu-i stomacul i-au cauzat peirea.

După cum se premiază crescătorul de animale bine îngrijite, tot astfel ar trebui să se fixeze premii și pentru gospodarii cari au cele mai bine îngrijite girezi de fân, paie, pleavă, tulei, prizme de sfeclă, cartofi, etc. căci nu este de ajuns ca să știm recolta unui nutreț calitativ bun, ci este foarte necesar de a se ști cum trebuie bine îngrijit acest nutreț, care se transformă prin animalele noastre în bani.

Grâul de sămânță

Ministerul Agriculturii comunică:

Plugari! Anul acesta grâul a avut multă tăciune (moleră). Dar nu toți cultivatorii sunt încredințați că sămânța trebuie prăfuită cu substanțe chimicale sau înmuiate în zeamă de piatră vânăță, pentru ca să omorâm sămânța tăciunelui, care se găsește pe coaja și pe puful fiecărui bob.

Această măsură trebuie s'o ia toți gospodarii, pentru că, astfel, boala trece dela cel lășător, în lanul celui înțelegător și pierd amândoi, deopotrivă.

Cei care ați avut anul acesta grâu cu tăciune, schimbați sămânța. Luați grâu de sămânță dela aceia care nu au avut tăciune. Fie din satul vostru, fie din alt sat.

Pentru că piatră vânăță nu se găsește, spălați sămânța cu prafuri ce vi le aduce inginerul agronom dela ocolul agricol și vi le împarte fiecăruia — agentul agricol — după întinderea pe care o însămânțează fiecare.

Profesoara de gospodărie

Lucreția Dr. Opreanu

Mâncare de castraveți dulci cu smântână

Castraveții de mărime potrivită și fără sâmburii prea mari se curăță de coaje, se taie în felii rotunde de grosimea degetului, se pun în cratiță cu atâta apă ca să treacă de o palmă și să fierb. După câteva clocote se adaugă sarea. Când sunt fierți, punem într-o farfurie o jumătate pahar de smântână, un gălbenuș de ou, puțină sare și o lingură de oțet. Toate acestea le frecăm bine cu lingura, turnăm peste castraveți, potrivim de sare și gust acru și servim.

Carne friptă pe ceapă

Carnea de vițel tânăr sau de porc se taie în felii de grosimea unui deget și mărimea unei palme. Se bate bine pe amândouă părțile cu bătătorul de carne sau cu mânerul cuțitului și se sarează pe amândouă părțile. Într-o cratiță punem unsoare să se încălzească, adăugăm 4—5 cepe mari tăiate în felii și o prăjim. Când ceapa s'a prăjit se adaugă un vârf de cuțit de paprică dulce, se pune carnea și se acopere cu un capac să fiarbă în aburi. Când a scăzut și apa lăsată de carne se acopere cu atâta apă caldă ca să treacă peste ea cu patru degete. Când este aproape fiartă se pun 2—3 ardei verzi, 4—5 roșii (părădăis) tăiate în felii și când a scăzut apa la un sos potrivit se va servi la masă.

Lângă carnea aceasta se pot servi cartofi zdrobiți și pregătiți cu lapte (mâncarea aceasta am dat-o iubitelor noastre cititoare într'un alt număr), cu salată verde de castraveți sau cu salată de paprică verde ori cu salată din cea amestecată.

Cum se prepară oțetul din poame

Oțetul din poame este cel mai gustos și mai sănătos.

Prune, mere, pere, smeură, coarne, se zdrobesc bine, se pun într'un butoiu, puțină sau borcan, se toarnă peste poame atâta apă rece ca să se acopere. Vasul acesta se ține în șopru acoperit bine cu o scândură. Când s'a făcut oțetul tare, se trage în sticle, se înfundă sticlele cu dopuri ușor pufate sau cocean de cucuruz și se păstrează în cămară.

Sfătuim pe gospodinele noastre ca după puțină să nu cumpere oțet din prăvălii, fiindcă vatamă de cele mai multe ori sănătatea. Încredere deplină să aibă numai în oțetul pe care și-l fac ele singure în casă.

Sfaturi gospodărești

Se apropie adunarea legumelor din grădina. Se curăță pivnița. Se afumă bine cu praf de pucioasă și se aerisește bine. Nisipul din pivniță se pune la soare, se întoarce în fiecare zi pentru ca în ziua când vom pune zarzavatul să fie bine uscat și s'acrușit.

În grădina de legume lăsați un rând de pătrunjel verde. Primăvara de timpuriu veți avea frunza de pătrunjel verde dând gust admirabil mâncărilor.

Salata verde de toamnă se seamănă acuma. Se udă seara după apusul soarelui. Când va avea 4—5 frunze o răsădim în alte straturi îngrășate cu gunoii, iar când va veni bruma o acoperim bine cu paie sau tuleiu de cucuruz.

Se primesc 2 culegători și 2 ucenici
la

Tipografia „ASTRA” Sibiu, Str. Avram Iancu Nr. 9

DUMINECA, IN SAT LA NOI...

Când mintea e regină

Andrei Mureșanu, poetul care a scris imnul național „Deșteaptă-te române”, a preamărit într-o altă poezie a sa, puțin cunoscută, mintea omului. „Frumos e omul, Doamne, când mintea e regină! își începe el poezia și arată, pe rând, tot binele ce se săvârșește în viața omenească și în viața popoarelor, atunci când la pornirea și cârmuirea faptelor omenești, stă mintea. E un adevăr cunoscut de toată lumea, din viața și experiența zilnică a fiecăruia, cunoscut mai ales de noi românii, căci doar unul de-ai noștri a spus mai întâi: „Dăi Doamne, mintea românului cea din urmă”. Fericit e omul care în viața lui întregă, se lasă condus de minte, în toate lucrările lui și nu de porniri sau de patimi, cari întunecă mintea celui mai înalt, dar pe care l-a dat Dumnezeu oamenilor.

Când mintea e regină, omul nu cade'n gropi, popoarele nu se aruncă cu capul lor în prăpastie. În vreme de războiu nu merg pe zece drumuri, ci pe unul singur. Când mintea e regină, conducătorii neamurilor nu lucrează împotriva binelui obștesc, nu se fac dușmani ai popoarelor ce conduc și neamurile nu se răsvrătesc împotriva stăpânilor. Ascultă cu toții de aceeași regină, care este mintea și care arată totdeauna drumul cel bun și drept.

Dacă pornirile rele și palimile întunecă însă mintea, dacă această divină regină e răsturnată de pe tronul ei, vine prăpădul și în viața singuraților oameni și a popoarelor.

Și în vremuri de pace, acest prăpăd poate fi uneori oprit sau micșorat, dar în vreme de războiu, în vremuri grele și tulburi, e de ajuns o rălăcire a minții, o greșală săvârșită împotriva acestei regine, pentruca altele să se nască din ea și să nu mai poată fi oprită nenorocirea.

E ca și când pe coasta unui munte unde sunt mai multe stânci crăpate, gata să se prăvale în adâncime și se pesprinde una singură, cea de deasupra și le pornește, vind și urlând pe toate la vale. Nu-i putere să le mai poată opri.

Neamurile lumii sunt azi astfel de stânci crăpate de războiu, pe coasta muntelui omenirii. E de ajuns o întunecare a minții, o greșală, o scăpare de vedere pentruca să înceapă rostogolirea lor în prăpastie.

Sub ochii noștri, unele prăbușiri din acest războiu au și început.

Mai mult decât ori când, azi mintea trebuie să fie regină în viața fiecărui om. Nu e de ajuns să fie regină numai în capul celor ce conduc neamurile, ci în capul fiecărui cetățean, a fiecărui mădular al unui neam.

Căci și rostogolirea unui bolovan mic din vârful muntelui, azi poate aduce prăbușirea tuturor bucăților de stânci, crăpate de vremuri grele. Când mintea e regină, omul nu e numai frumos, cum spune poetul, ci și stăpân pe soarta sa.

Publicățiune

„Banca Poiana” din Poiana-Sibiului invită pe acționarii băncilor fuzionate „Mărgineana”, „Păstorul” și „Mielul” să depună la sediul „Băncii Poiana” până inclusiv 15 Octombrie 1943 pentru preschimbare acțiunile menționatele bănci fuzionaie. După acest termen acționarii nu vor mai primi valoarea nominală a acțiunilor neprezentate.

Poiana-Sibiului, la 15 Septembrie 1943.

**Consiliul de Administrație al
„Băncii Poiana”**

Nu uitați, că plata la timp a abonamentului, a fost o datorie, care a onorat întotdeauna pe cititorii „Foi Poporului”.

Cei trei frați

Se spune că trăia odată în vremurile de demult un om sărac care avea trei feciori. Într-o zi le-a spus feciorilor săi să meargă fiecare în câte o parte a lumii și să-și câștige de trai, atâta cât le-ar trebui să le ajungă pentru o cale lungă. Plecând feciorul cel mai mare, după o zi și o noapte de trudă și ostenală și-a câștigat de trai. Pe acele vremuri zilele erau mari, iar nopțile așa de lungi că dacă seara puneai o cloșcă pe ouă, până dimineața scotea pui. După ce și-a luat rămas bun dela tatăl său și dela cei doi frați, a plecat din nou în lume cu gândul să se bage slugă undeva. În drumul său a trebuit să treacă printr-o pădure mare și bătrână. Când a fost prin mijlocul pădurii, s'a întâlnit cu un popă. Din vorbă în vorbă aflând popa că flăcăul ar avea de gând să slujească, l-a rugat să se bage slugă la el ca să-i păzească cei doi boi și cele două vaci pe care le avea părintele.

După ce au făcut tocmeala, au mers împreună acasă la părintele care după ce i-a dat de mâncare, i-a umplut o pereche de desagi cu prescuri și o ploscă cu vin și l-a trimis cu vitele la păscut. Pe drumul pe care mergea flăcăul nostru a întâlnit un pod de aramă. După ce au trecut vitele peste pod, flăcăul crezând că se va îmbogăți, a luat o lotbă dela pod și lăsând vitele în știrea celui de sus, s'a întors la casa părintească. Din acea zi, s'a îmbogățit flăcăul cel mare și a spus fratelui său celui mijlociu:

— Du-te și tu în lume și-ți câștigă cele de trai, doar nu te voiu ținea eu și pe tine.

Văzând zgârcenia și răutatea fratelui său, a plecat și trecând prin pădurea prin care trecuse și frațele său cel mai mare, s'a întâlnit cu un popă. Popa i-a cerut să intre slugă la el, iar flăcăul a primit, după ce a fost ospătat ca și fratele său cel mai mare, a fost trimis cu vitele la păscut. Când a ajuns la podul de aramă, a văzut lotba luată de fratele său și a cunoscut că de aici s'a îmbogățit. Trecând el mai departe peste podul de aramă și gândindu-se la o bogăție și mai mare, a întâlnit un pod de argint și trecând boii și vacile peste pod, flăcăul nici n'a mai încercat să treacă podul, ci luând o lotbă s'a întors cu ea la casa părintească. Ajungând acasă s'a pominit și el bogat ca și fratele său cel mai mare.

Și a zis fratele mijlociu celui mai mic:

— Du-te și tu în lume și-ți câștigă cu ce să trăiești, că noi abea ne putem ține pe noi, pe tatăl nostru, necum să te ținem și pe tine. Văzând feciorul cel mic până unde merge răutatea fraților săi, a plecat și el în lume, cu nădejdea că după vrednicia sa bunul Dumnezeu îi va face și lui parte de bucurii.

Trecând și el prin pădurea prin care au trecut frații săi, s'a întâlnit cu popa și fără multă vorbă l-a băgat slugă la el.

Trimițându-l cu vitele la păscut, feciorul s'a dus în urma lor, trecând peste podul de aramă și peste podul de argint și mergând tot înainte a ajuns la podul de aur. După ce trecu podul de aur, vitele au început să vorbească cu glas omenesc și una dintre ele zise băiatului:

— Fiindcă n'ai lăcomit și ai fost în stare să ne treci și peste podul de aur, fără să te gândești la îmbogățire, te socotim stăpânul nostru. Tot odată te sfătuim ca mergând mai departe vom găsi în calea noastră o apă mare însă nu cumva să încerci să treci singur peste apă că te vei îneca. Când vom ajunge aproape de apă, te vei sui în spatele meu și pe urmă vom trece dincolo pe cealaltă lume.

Trecând apa împreună, au intrat într-o pădure mare unde toți copacii erau negrii și afumați iar pe crengile copacilor erau multe păsări întunecate la vedere, care sburând din creangă în creangă, strigau tare cu glas omenesc să le miluiască cineva. Nimeni însă nu le miluia. Ajungând aici băiatul a întrebat pe însoțitorii săi ce însemnează mulțimea pe păsări care

strigă mereu să fie miluite și nimeni nu le miluiește și i s'a răspuns: „Acela-i iadul, iar păsările de pe crengile copacilor, sunt sufletele oamenilor aceleora care au trăit odată și n'au miluit pe nimenea. Sufletele lor așa vor striga în veci. Acolo vor merge sufletele fraților tăi care au luat dela poduri lotbele de aramă și de argint. După aceea s'au întors înapoi în lume când toate podurile, iar popa s'a bucurat în inimă de venirea lor și văzând vrednicia feciorului a încercat să-l răsplătească așa cum se cuvine. Feciorul însă la îndemnul boilor, a spus că lui nu-i trebuie decât ceva decât toiagul de sub capul lui. Popa la început nu voia, însă gândindu-se că a fost slugă cu dreptate care i-a slujit omenește, i l-a dat zicându-i: Cu toiagul acesta, în toata viața ta ori unde vei gândi, acolo vei sosi, numai să-i zici toiagului „Doamne ajută”.

Luându-și rămas bun dela popa, s'a îndreptat spre casa părintească.

Ajungând acasă, frații săi l-au cercetat întregul bândul „Amărățule, arată-ne și nouă ce avere ai acumulat de atâta amar de vreme de când tot slujești. Eu am scos toiagul și le-a spus: „Aceasta este averea mea care am câștigat-o pe vremea pe cât am slujit. Frații săi crezând că-și bate joc de ei l-au alungat de acasă cu vorbe de ocară, iar băiatul mâhnit, a plecat cu mare durere dela casa părintească pe drum greu și înstrăinat.

Și a mers el multe zile și nopți până ce odată a ajuns într'un loc pustiu și sterp unde s'a întâlnit cu un împărat care se afla pe acele locuri la vânatoare. Împăratul văzându-l, l-a întrebat:

— Unde mergi fiule? și i-a răspuns băiatul.

— Merg înălțate împărate ca să-mi caut un stăpân și să mă bag slugă.

— Iată, zise împăratul, chiar eu am lipsă de slugă ca ține pentru paza găștelor și dacă primești te bag slugă la mine. Însă cu o condiție: Eu am o fată. Fata mea în toată noaptea strică nouazecișnouă perechi de încălțăminte. Vei urmări-o și dacă nu-mi vei putea spune ce face, îți voi trage capul în țepă unde până acuma sunt uouăzeci și nouă de capete și cu al tău se va împlini suta.

R. Rebreanu

(Continuare în numărul viitor)

Nouii membri ai Astrei

Urmare din pagina a 2-a)

primar, ambii din Silivaș. 73. Dumitru Stupinean, casier. 74. Ioan Lup, primar, ambii din Delureni. 75. Ioan Berbecan, casier. 76. Grigore Berbecan, primar din Fântânița. 77. Alexandru Chicuidan, casier. 78. Ioan Becan, primar, ambii din Visma. 79. Iustin Măcavel, casier. 80. Dumitru Greab, ambii din Budești. 81. Dănilă Gânj, casier. 82. Ioan Rusu, primar, ambii din Răzoare. 83. Simion Bâldean, casier. 84. Vasile Șerban, primar, ambii din Balda. 85. Petru Rațiu, casier. 86. Vasile Chișiu, primar, ambii din Sărmășel. 87. Petru Negoran, primar, Sângeorgiu. 88. Ștefan Roșca, primar, Tușin. 89. Traian Lăcan, primar Vișine. 90. Teodor Budelecan, primar. 91. Victor Dorhoș, secret. com., ambii din Tagu. 92. Emil Pop, preot Tușin. 93. Gavril Hinlea, preot Sărmășel. 94. Aurel Pinteș, notar Șarmaș. 95. Bungărdean Ioan, preot Șarmaș.

Afară de cei de mai sus s'au înscris din plasă Șarmaș încă un membru activ, cu taxa de 200 lei; 9 membri astivi cu taxa de 100 lei, 9 membri cu taxa de 50 lei, 63 membri cu taxa de 30 lei, 17 membri cu taxa de 20 lei și 12 membri ajutători taxa de 10 lei anual.

Cum se vede oastea luminată a Astrei crește și se întărește.

Să ne trăiască și cei mulți să se grăbească și urma, pentruca să dovedim, că una suntem în gând și în simțiri.

Multe și de toate = Sfaturi folositoare

Concurs de tăcere.

Cu toții știm cât este de greu să poți face ca femeile să nu vorbească. Americanii vrând să se credințeze de acest adevăr, au pus la cale mai anii trecuți, un concurs de tăcere la care au luat parte 109 de femei.

La prima zi 246 din ele n'au putut să rabae și au vorbit, în ziua doua 436, în ziua treia au rămas numai 6, iar în ziua 8-a a rămas numai una singură, care în tot acest timp de opt zile n'a scris nicio vorbă.

Cafeaua.

În timpurile vechi era întrebuințată ca leac și se gădea numai la farmacie.

In stomacul unei rândunici s'au găsit 10 de insecte de toate mărimile.

Intr'un furnicar sunt până la 8—10.000 furnicari, între cari 11 măci. E numărătoare făcută de un învățat englez.

O pereche de pîțigoi, mănâncă 40.000 de pîțigoi, în decurs de 3 săptămâni.

In cuibul unei vrăbii, s'au găsit resturile a 700 cărbuși mâncați de ea.

Sunt păsărele, cari mănâncă zilnic atâtea insecte și viermi, cât este greutatea păsărelei.

Nu omorâți, nu stricați cuiburile păsărilor folositoare. Căci dacă ele n'ar fi, lumea nu ar avea de mâncat din pricină că s'ar înmulți găngăniile așa de tare, încât ar roade orice fel de recoltă.

Carnea de găină bătrâna se frăgezește, dacă, după jumătate o punem să stea o zi și o noapte în apă rece în care am pus și câteva linguri de ceapă și de lemn. Cenușa o putem pune mai întâi într'un miculeț de pânză curată.

După ce carnea a stat 24 de ceasuri în această apă, o fierbem vreme de un sfert de ceas și apoi o punem la fript. Carnea va fi fragedă ca de găină tânără.

Ploșnițele (stelnițele) sunr omorâte dacă se vară cu care văruiem pereții punem piatră acră toată. În locurile unde se găesc ploșnițe e bine să se pună piatră acră topită în apă fierbinte.

Sâmburii de prune sunt foarte hrănitori pentru vite. Cu puțină osteneală — se pot pune copiii în acest lucru, sâmburii se pot descoji, apoi se usucă și se folosesc la hrana vitelor. Cei cari au mulți pruni, să încerca și nu le va părea rău.

Ca să vezi dacă semințele de orice fel, de bobanist rus Nelubow sfătuește omul să facă în următor: într'o soluție de anilină care se cumără de la farmacie, pune semințele la care vrei să le încerci puterea de încolțire. Lasă-le să stea așa câteva zile. Scoate-le apoi și le cercetează. Semințele fără putere de încolțire se vor colora, pe când semințele folositoare rămân neschimbate la culoare.

Nu-ți bate nevasta, fiindcă femeia e ca un sac de făină: când îl lovești lasă ce-i bun și rău și numai cel rău.

Purecii se înmulțesc acolo unde-s căldurile și în casa unde nu se face prea des curățenie. Dacă să scapi de pureci, iați ce sfătuește o gazetă nemțescă: curățenie în casă, spălarea podelelor tot la două zile cu apă în care ai topit piatră acră (1 și jumătate kg. la 10 litri) lăsând ca această apă să pătrundă bine printre săânduri, în crepăturile scândurilor și podele, căci acolo își pun purecii ouăle.

Pentru prinderea purecilor unii crează în odaie, în cameră, farfurii late cu apă, în care pun frunze de pătrânjel tăiat mărunt de tot. Se zice că pătrânjelul atrage purecii.

Moliile se pot stăpi dacă seara punem o masă un lighean pe jumătate cu apă. În apă punem un păhar cu apă pe trei sferturi cu olei deasupra;

în acest olei punem un fitil (feștilă) ca pentru lămpile de noapte. Aprindem apoi fitilul.

Moliile trag la lumină și sburând în jurul fitilului aprins se amețesc și cad în apa din lighean unde mor.

Furnicile din casă ne pot nimici, dacă gaura pe unde intră în casă, așezăm ulcele unse cu miere de albine. Lor le place dulciul și se lipesc de el, unde ușor pot fi opărite ouă și fierbinte.

Apa unei fântâni

Apa unei fântâni poate fi plină de sămânță de boală (tifos, dezinterie) sau apa e plină de viermușori, încât îți este greață să o bei. Primejdia pentru sănătatea omului și a vitelor este foarte mare. De aceea apa din aceste fântâni trebuie dezinfectată, pentru a omori sămânța de boală și viermușorii, ca astfel boala (tifosul) să nu se lătească printre locuitorii cari beau apă din acea fântână. Dezinfecția — adică omorirea seminței de boală — a microbilor, se face așa: Se socotește câți hectolitri conține fântâna. Topește în atâția litri de apă câți hectolitri de apă are fântâna, câte un pachetel cu zece grame hiperanganat de potasiu (se cere de la farmacie). Varsă apoi această apă colorată în fântână. Amestecă apoi apa fântânei așa fel ca apa colorată să pătrundă în toată apa fântânei. Amestecă trei părți nisip mărunțel de tot și cernut cu o parte cărbune de lemn pisat în pulbere. Aruncă în fântână pe suprafața întregă a apei acest amestec. Fântâna va fi astupată vreme de 3—4 zile ca nimeni să nu ia apă. După aceea apa va fi curată, sănătoasă, fiindcă toți viermușorii și microbii vor fi omorâți. Mijlocul acesta îl poate folosi orice gospodar când voește să-și curețe apa fântâni.

S'a găsit leacul cancerului?

Se anunță din Berlin descoperirea unui leac contra cancerului; experiențele făcute ar fi dat rezultate uimitoare. În cercurile medicale noul medicament a provocat mare valvă. În prezent se lucrează la perfecționarea acestei descoperiri.

O altă frumoasă din pădurea fermecată

La Johannesburg (Germania) a murit de curând o femeie care adormise timp de 27 de ani, cu o singură întrerupere foarte scurtă. Din cauza unei drăgoste necerite ea a căzut într'un somn adânc, ca al „frumoasei din pădurea fermecată“, din care s'a deșteptat o singură dată pentru câteva minute; după 27 de ani a cuprins-o somnul de veci. La vârsta de 20 ani femeia se amorescise de un tânăr fermier, dar părinții s'au împotrivit căsătoriei. Tânărul s'a sinucis de disperare, iar fata a căzut curând după aceea în somnul c'ruia i-a pus capăt moartea și care n'a fost explicat încă de știință.

Oameni cari se operează singuri

Oameni curagioși există mulți. Totuși sunt cazuri foarte rare ca oamenii să-și facă singuri operații, îndurând nu numai durerile în plină conștiință, ci păstrând și un sânge rece. Renumită este auto-operația fierarului Jan de Doots din Amsterdam, care în anul 1651 și-a îndepărtat personal o piatră mare cât un ou de gâscă la beșică. Mulți savanți și exploratori și-au tăiat de pildă degetele degerate singuri. Mai dese sunt acum cazurile auto-operațiilor la medici. După introducerea cocainei ca mijloc de amețire s'au făcut multe încercări de sinucidere și operații pentru a constata efectul. Anestezia lomală a fost folosită de medicul român Tzaicu pentru prima oară pe corpul propriu. El s'a operat în 1909 de hernie. De atunci mulți medici și-au făcut auto-operații de apendicită și hernie. Renumiții chirurghi Ludloff și Mermingas au reușit să-și producă o rupere a încheieturii cotului stâng și să și-o așeze la loc imediat.

Spitale sub pământ

Adăpostul împotriva atacurilor aeriene a luat în orașele germane cele mai variate forme și cunoaște cele mai neașteptate întrebuințări. Alături de adăposturile obișnuite, sunt unele cari coboară sub pământ, la mare adâncime, având mai multe etaje, în timp ce alte, construite masiv din beton armat, se ridică mult deasupra pământului până la înălțimea șgărie norilor.

În asemenea adăposturi sunt totdeauna instalate și spitale, prevăzute cu tot ce trebuie unei asemenea instituții moderne.

Săli de operații și săli de sterilizare permit să se facă sub cel mai îndârjit bombardament operații delicate, în perfectă liniște. Numeroase camere sunt rezervate femeilor cari așteaptă să nască și cari rămân adăpostite aci tot timpul necesar.

În timpul atacurilor aeriene, în asemenea spitale se lucrează fără întrerupere, dându-li-se celor răniți imediat un prim ajutor, ci făcându-li-se intervenția definitivă de cari au nevoie, cum ar fi de pildă punerea fracturilor în ghips.

Altoirea vițelor

Institutul de altoirea vițelor Dirmstein din Westfalia a cultivat în ultimul timp pe un teren de 50 kilometri pătrați o viță, care nu este atacată de filoxeră. Vițele altoite sunt distribuite viticultorilor. Anual se altoiesc prin acest Institut 300.000 vițe. Totdeauna se fac cercetări pentru distrugerea diferiților paraziți.

Pentru prizonieri

La Bruxelles în Belgia s'a deschis acum câțiva timp o expoziție a lucrărilor culturale a prizonierilor de război belgieni. Pe lângă picturi se mai văd lucrări literare și științifice, pentru executarea cărora s'au oferit prizonierilor de război diverse posibilități.

61.000 școli primare în Germania

O statistică oficială germană a stabilit, că în teritoriul Reich-ului există 61.774 școli primare cu 218.000 institutori și peste 9 milioane de elevi. În afară de acestea mai există în teritoriile aflate sub administrație germană: Alsacia, Lorena, Luxemburg, Stiria de Jos, Karintia de Jos și Craina de Sus 2566 școli primare cu 9250 clase, 338.000 elevi și 6.600 institutori.

În clasele inferioare ale școlilor primare publice au fost înscriși în toamna anului 1941 aproximativ 1,3 milioane elevi. Numărul elevilor începători a crescut față de cei înscriși după vacanța de Paști din anul 1940 cu 39,9%. În toamna anului 1941 s'au înscris în celelalte școli peste 280.000 elevi și anume în gimnaziile 134.000, iar în cele secundare 133.000. La sfârșitul anului au părăsit școala 1 milion de elevi, dintre cari 502.000 băieți și 509.000 fete.

Vindecarea lenei

Sunt mulți oameni sdraveni cari pot munci dar le este lene și atunci se apucă de cerșit. Pentru a-i desvâța de acest urât obicei Olandezii au făcut o fântână unde-i băgau și ca să nu se înnece, erau siliți să scoată apa cu o pompă. Când se gândeau c'au terminat de scos apa și se pot odihni, se desfăcea un cep și fântâna se umplea din nou.

În jurul fântânei se aduna norod mult care râdea și făcea și râmășaguri.

De vânzare

Roată de transmisie

diametru 75 cm. lungimea axului 85 cm. cu lagăre și una șalbă pentru motor, diametru 14 cm.
Informațiuni la „Tipografia Astra“ Sibiu, str. Avram Iancu 9

VENIȚI SUB STEAGUL „ASTREI”

Din activitatea Astrei pe anul 1942-43

Scoale și cursuri țărănești

Este capitolul cel mai bogat al activității noastre din acest an. Marele număr de școale întemeiate, chiar și acolo unde n'au existat înainte astfel de instituții, e o dovadă de prestigiul de care se bucură această inițiativă, înaintea tuturor acelora care au la inimă ridicarea poporului nostru.

Din pricina greutăților războiului, numărul școalelor cu internat a fost redus, în schimb a crescut numărul cursurilor și școalelor țărănești locale. Din aceleași motive, a fost proporțional mai mare numărul școalelor pentru femei, decât al acelora pentru bărbați.

Unele despărțăminte au avut buna idee de a da îndrumări speciale pentru organizarea acestor școale, ceea ce a contribuit mult la buna lor funcționare. Astfel desp. Sibiu a trimis tuturor organizațiilor o programă analitică a cursurilor și a lucrărilor practice. Binevenite au fost și îndrumările date de Regionala noastră bănățeană.

În cele mai multe centre, școalele și cursurile au fost organizate în colaborare sau cu concursul membrilor corpului didactic, a medicilor și a surorilor de ocrotire, a inginerilor agronomi și a administrației. Le exprimăm tuturor via noastră recunoștință, precum și speranța că această colaborare, atât de necesară, va deveni în viitor și mai rodnică și mai armonioasă.

Regretăm că din pricina insuficienței informațiilor comunicate de despărțăminte, nu putem da o statistică amănunțită și precisă a elevilor și elevelor școalelor noastre.

În despărțământul central județean *Alba*, de sub conducerea d-lui prof. *Eugen Hulea*, au fost organizate școale țărănești la:

Alba-Iulia — școală cu internat pentru femei, urmată de 15 eleve. Cursurile au durat dela 18 Ianuarie—21 Februarie 1943.

Ocna Mureș — școală cu internat pentru țărance, urmată de 13 eleve. Cursurile au durat dela 1 Noemvrie—6 Decemvrie 1942.

Vințul de jos — școală cu internat, pentru țărance, urmată de 7 eleve, dela 16 Noemvrie—16 Decemvrie 1942.

Teiuș — școală cu internat, urmată de 22 țărance, dela 6 Noemvrie la 20 Decemvrie.

Zlatna — școală cu internat, urmată de 17 eleve, dela 15 Februarie—15 Martie 1943.

Abrud — școală cu internat, pentru 32 eleve, organizată în cursul lunii Aprilie 1943.

În despărțământul central județean *Arad*, de sub conducerea d-lui *Dr. I. Marșieu*, a fost organizată în acest an la:

Arad — școală pentru femei (școală pentru mame), în cursul lunilor Martie și Aprilie a. c.

În despărțământul central județean *Brașov*, de sub conducerea d-lui *Dr. N. Căliman*, au fost organizate școale țărănești la:

Codlea, *Vlădeni*, *Țânțari*, *Cristian* și *Prejmer* — școale pentru femei și mixte, urmate de aproximativ 300 eleve și elevi, timp de 4—5 săptămâni.

În despărțământul central județean *Hunedoara* (Deva), de sub conducerea d-lui *Dr. Emil Caba*, au funcționat școale țărănești la:

Simeria veche — școală locală organizată cu concursul desp. central județean, în Septemvrie 1942, urmată de 24 bărbați și 28 femei.

Dobra — școală țărănească locală, urmată de 15—28 femei, dela 15 Februarie la 10 Martie 1943, organizată de desp. de plasă, prezidat de pr. protopop *Iosif Morariu*.

Pestișul mare — cursuri locale între 31 Ianuarie și 31 Februarie 1943, urmate de 38 bărbați și 14 femei.

Boj — cursuri locale între 25—28 III, urmate de 53 bărbați, 38 femei, 25 fete și feciori.

Teliucul inf. — cursuri locale dela 4 Aprilie—11 Aprilie 1943, urmate de 65 bărbați și 47 femei.

Aceste școale au fost organizate cu concursul despărțământului de plasă Hunedoara, de sub prezidenția d-lui prof. *Ioan Brâncoveanu*.

În despărțământul de plasă *Ilia*, de sub prezidenția pr. prof. *Iuliu Josen*, au funcționat între 6 Decemvrie 1942 și 28 Februarie 1943, școale țărănești locale în comunele: *Ilia*, *Breteia*, *Sârbi*, *Gurasada*, *Burjuc*, *Zam* și *Almaș-Săliște*.

În despărțământul central județean *Sibiu*, de sub prezidenția d-lui prof. *S. Teposu*, insp. gen. școlar, au avut loc 5 școale pentru țărani și 26 pentru femei, în comunele:

Fofeldeș — școală locală pentru bărbați, organizată cu concursul despărțământului de plasă *Valea Hărtibaciului*, condus de d-l pretor *Nicolae Lăzăriciu*.

Mercurea — școală locală pentru bărbați, organizată de desp. de plasă local, condus de pr. prof. *I. Ciuchendea*.

Ocna-Sibiului — școală locală urmată între 29 Noemvrie 1942—Martie 1943 de 50—80 bărbați. Supravegheată de despărțământul local, condus de d-l avocat *Dr. I. Geleriu*.

Rășinari — școală locală pentru bărbați, cu concursul desp. central județean și al cercului cultural local, condus de pr. *Ioan Brote*.

Vurpăr — școală locală pentru bărbați, sub conducerea d-lui dir. școlar *Victor Șerban*.

Alțâna — școală locală pentru femei dela 18 Decemvrie 1942 la 21 Martie 1943; a fost urmată de 7 eleve. Conducerea a avut-o d-ș. *Eva Stoican*.

Avrig — școală locală, urmată de 17 eleve între 21 Octomvrie și 20 Decemvrie 1942, condusă de d-na *Elisaveta Crisboiu*

Apoldul de jos școală locală, urmată între 1 Decemvrie 1942—26 Februarie 1943, de 10 eleve. Conducerea a avut-o d-ș. *Ana Domnariu*.

Boița — școală locală urmată de 13 eleve, între 17 Ianuarie—28 Februarie 1943. Conducătoare: d-ș. inv. *Constanța Druhoru*.

Bogatul — școală locală de șase săptămâni, urmată de 18 eleve. Cond. d-ș. *Minerva Crișan*.

Cacova — școală locală, urmată de 22 fete, între 6 Decemvrie 1942—4 Februarie 1943. Condusă de d-rele inv. *Maria Albu* și *Maria Mogoș*.

Cărpiniș — școală locală urmată șase săptămâni de 20 de eleve. Cond. de d-ș. inv. *Elena Muntiu*.

Cisnădie — școală locală de șase săptămâni, urmată de 23 eleve. Cond. d-ș. inv. *Elena Vasii*.

Drașov — școală locală, urmată șase săptămâni de 19 eleve. Cond. d-ș. *Maria Pop*.

Caleș — școală locală urmată șase săptămâni de 18 eleve. Cond. d-na inv. *Maria Niculescu*

Gurarâului — școală locală pentru femei, dela 29 Nov. 1942 la 30 Ian. 1943. Cond. d-na inv. *Ioana Cotoi*.

Jina — școală locală, urmată dela 1 Nov. la 15 Dec. 1942, de 7 eleve. Cond. d-ș. inv. *Ana Oprîșor*.

Mohu — școală locală, condusă de d-ș. inv. *Veturia Barbu*, urmată șase săptămâni de 13 eleve.

Nocrich — școală locală, condusă de d-na *Maria Lăzăriciu*, urmată între 13 I. și 7 II. 1943, de 10 eleve.

Păuca — școală locală condusă de d-na inv. *Maria Munteanu*. Durata 10 I.—21 II. 1943, eleve.

Poplaca — școală locală, condusă de d-na *Maria Munteanu*, inv. urmată între 12 Dec. 1942 și 24 Februarie 1943, de 15 eleve.

Porcești — școală locală, condusă de d-na inv. *Ana Simian*. Cursurile au durat dela 15 I.—7 III. 1943. A avut 12 eleve.

Racovița — școală locală condusă de d-na *Maria Albescu*. Cursurile s'au ținut între 25 I. și 15 III. 1943. A fost urmată de 12 fete.

Râusadului — școală locală condusă de d-na inv. *Maria Dragomir*, urmată șase săptămâni de 12 eleve.

Săcădate — școală locală condusă de d-na inv. *Locr. Geangalău*, urmată șase săptămâni de 26 eleve.

Sângătin — școală locală îngrijită de d-na inv. *Virginia Bazea* și *Elena Dăianu*, urmată șase săptămâni de 20 eleve.

Sbiel — școală locală sub conducerea d-ș. inv. *Maria Dobrotă* și *Victoria Apolzan*, urmată șase săptămâni de 16 eleve.

Spring — școală locală cu 15 eleve. Condusă de d-na inv. *Raveca Geleriu*. Cursurile au durat dela 15 Dec. 1942—15 Ian. 1943.

Turnișor — școală locală condusă de d-l inv. *Părău*, inv. A fost urmată de 20 de eleve.

Veștem — școală locală condusă de d-ș. inv. *Eugenia Limpede*, urmată șase săptămâni de 24 eleve.

Vurpăr — școală locală condusă de d-na inv. *Ana Ursu*, urmată între 30 Nov. 1942—15 Febr. 1943, de 16 eleve.

În despărțământul central județean *Târnava-Mare*, condus până în primăvara anului 1943 de d-l prof. *Ștefan Manciu*, apoi de d-l prof. *Aug. Popa*, au funcționat la:

Iernut — o școală țărănească cu internat, pentru 37 cursiști din comunele pl. Cursurile au durat dela 18 până la 31 Ianuarie 1943. Școala a fost organizată de despărțământul de plasă local, condus de d-l prof. *Ioan Roman*.

Târnăveni — școală de gospodărie pentru țăranele dela uzinele din localitate, urmată de 16 eleve dela 8 Febr. la 14 Martie 1943.

Cuștelnic — școală de gospodărie, urmată de 14 eleve, între 21 Martie—14 Aprilie 1943.

Aceste două școale au fost organizate cu concursul desp. de plasă *Târnăveni*, condus de d-l inv. *Vulcușiu*, directorul gimnaziului.

În despărțământul central județean *Târnava-Mare*, de sub conducerea pr. prof. *E. Stoica*, au fost organizate cursuri țărănești în comunele: *Bârghiș*, *Decei*, *Frumos*, *Ghijasa*, *Vărd*, *Vecerd*, *Ratișul*, *Medieș*, *Dârlos*, *Mateiaș*, *Fântâna*, *Rupea*, *Augustin*, *Sasa*, *Agârbiciu*, *Șeica Mare* și *Crihalma*. Nu ne-au comunicat date mai precise asupra acestor cursuri.

În despărțământul central județean *Cluj-Turda*, condus de d-l prof. *Petru Suciu*, au fost organizate în acest an 7 școale țărănești la:

Câmpia Turzii — școală țărănească locală, condusă de d-l inv. *I. Floașiu*, a durat dela 15 Febr. la 16 Martie 1943, fiind urmată de 51 eleve. Îngrijită de desp. local, condusă de d-l ing. *I. Floașiu*

Războieni-Cetate — școală țărănească locală, condusă de d-l inv. *Romul Triteanu*, preș. Cercului cultural local.

Gligorești — curs practic de gospodărie pentru femei, între 15 Martie—1 Aprilie 1943, sub conducerea d-lui subinspector școlar *P. Cismașiu*.

Unirea.

Iara.

Copăceni — școale pentru femei, asupra cărora ne lipsesc date mai amănunțite.

Ludoș.

Cheșani — școale țărănești locale, organizate cu concursul desp. de plasă *Ludoș*, de sub conducerea d-lui inv. *Valer Rusu*.

În *Regionala Bănățeană*, de sub prezidenția d-lui *Sabin Evuțianu*, inspector general școlar, au fost organizate în anul trecut de gestiune, 43 de școli

Unificarea juridică

Căsătoria

Pentru ca cineva să poată încheia căsătoria, trebuie să îndeplinească anumite condițiuni. Bărbatul nu se poate căsători înainte de a fi împlinit 18 ani, iar femeia nu poate contracta căsătoria înainte de împlinirea a 15 ani. Fără această vârstă căsătoria este nulă. În cazuri excepționale Regele poate acorda dispensă de vârstă.

Minorii pentru a încheia căsătorie au nevoie de consimțământul părinților. Dacă tatăl trăește despărțit de mamă, e de ajuns consimțământul tatălui. Dacă amarii n'au părinți trebuie să aibe consimțământul tutorelui.

Piedici la căsătorie

Nu este iertat a se căsători verii între ei, cuscii sau nașii cu finii. Tatăl adoptiv nu se poate căsători cu fiica sa adoptată adică luată de suflet, tot așa nu se poate căsători tutorele cu minora care se află sub îngrijirea sa. Deasemenea nici tatăl tutorelui, nici fiul sau fratele său, nu se poate căsători cu minora de sub îngrijirea tutorelui.

Pentru motive bine întemeiate Regele va putea acorda dispensă, în cazurile arătate mai sus, adică la căsătoria dintre cumnați și cumnate sau veri și vere.

Când o căsătorie este nulă

O căsătorie poate deveni nulă atunci când una din părți cere anularea ei pentru motive întemeiate. De pildă: S'a încheiat o căsătorie și soțul sau soția n'au consimțit la această căsătorie, adică nu s'au învoit. În acest caz partea care nu s'a învoit la căsătorie poate cere anularea ei, dar numai înainte de trecerea a 6 luni de traiu împreună fiindcă după această dată nu se mai poate cere anularea.

Tot așa se poate cere anularea căsătoriei încheiată de minori cari n'au avut consimțământul părinților sau tutorelui. În acest caz cererea de anulare se va putea face numai acela care era în drept să-i dea învoirea la această căsătorie.

Se mai poate ataca căsătoria care nu s'a celebrat înaintea ofițerului stării civile; această căsătorie poate fi atacată de către soț sau tatăl soțului.

Căsătoria care s'a făcut fără publicații sau chiar dacă s'au făcut publicațiile, nu s'a respectat timpul liber necesar, nu poate fi atacată, dar procurorul poate cere amendarea ofițerului stării civile care a celebrat o astfel de căsătorie.

Ce obligațiuni nasc din căsătorie

Prin faptul că două persoane se căsătoresc, înseamnă că își iau obligațiunea de a crește și a îngriji copiii născuți din acea căsătorie. La rândul lor și copiii sunt datorii a da alimente părinților sau moșierilor dacă aceștia se află în lipsă. Copilul de sub puzerea părintească nu poate cere o parte din avere părinților pentru a se căsători.

Obligații de îngrijire mai au ginerii sau surorile soției de socrii sau soacră. Nu este dator ginerile a da alimente soacrei, dacă aceasta s'a căsătorit a doua oară. Alimentele sau îngrijirea se dau în raport cu starea materială a celui ce le dă. Nimeni nu poate pretinde ca să primească pentru întreținere mai mult decât poate să dea cel obligat la acest lucru.

Mai sunt apoi obligațiunile soților între ei. Fiecare soț datorește celuilalt sprijin și ajutor. Fiecare soț răspunde față de alte persoane numai pentru obligațiunile ce a luat fiecare. Soțul nu poate răspunde pentru obligațiunile pe care soția sa le-a luat față de altă persoană fără consimțământul sau învoirea sa. Răspunde numai în cazul când soția a avut acest consimțământ al bărbatului.

Soția e datoare a urma pe soț acolo unde acesta vrea să-și stabilească locuința sa, dar soțul la rândul său e dator a înlesni traiul soției după averea și starea sa.

L. D.

Intâmplări de peste săptămână

In țară

Prețurile maxime pentru reparațiunile de încălziminte.

S'au fixat următoarele prețuri pentru repararea încălzimintelor, — numărul întâi arătând prețul dacă omul dă materialul, iar numărul următor dacă meșterul dă tot. Prețurile vor fi puse spre vedere în fiecare atelier. (Subt pingele și tocuri se înțelege jămătăți și călcăe).

Pingele și tocuri pentru încălziminte bărbătească, luate în cuie 425, 805.

Pingele și tocuri pentru încălziminte de damă luate în cuie 340; 610.

Pingele și tocuri pentru încălziminte de copii, luate în cuie dela nr. 26 până la nr. 32 lei 290; 510.

Pingele și tocuri pentru încălziminte de copii, luate în cuie, dela nr. 33 până la nr. 39, lei 340; 610.

Tălpi întregi și tocuri pentru încălziminte de damă, luate în cuie, lei 755; 1245.

Tălpi întregi și tocuri pentru încălziminte de copii, luate în cuie, dela nr. 26 până la nr. 32, lei 635; 1025.

Tălpi întregi și tocuri pentru încălziminte de copii, luate în cuie dela nr. 33 până la nr. 39, lei 750; 1360.

Reparații la toc și vârf pentru încălziminte bărbătească, luate în cuie, lei 205; 345.

Reparații la toc și vârf pentru încălziminte de damă, lucrată în cuie, lei 145; 200.

Reparații la toc și vârf pentru încălziminte de copii, lucrată în cuie, dela nr. 26 până la nr. 39, lei 145; 200.

Pingele și tocuri pentru încălziminte bărbătească cusute, lei 635; 1115.

Pingele și tocuri pentru încălziminte de damă, cusute, lei 585; 855.

Pingele și tocuri pentru încălziminte de copii, cusute, dela nr. 26 până la nr. 32, lei 500; 710.

Tălpi întregi și tocuri pentru încălziminte bărbătească, cusute, lei 1290; 2080.

Tălpi întregi și tocuri pentru încălziminte de damă, cusute, lei 1220; 1710.

Tălpi întregi și tocuri pentru încălziminte de copii, cusute dela nr. 26 până la nr. 32, lei 980; 1355.

Tălpi întregi și tocuri pentru încălziminte de copii, cusute dela nr. 32 până la nr. 39, lei 1200; 1775.

Reparații la toc și vârf pentru încălziminte bărbătească, cusute, lei 360; 445.

Reparații la toc și vârf pentru încălziminte de damă, cusute, lei 300; 415.

Reparații la toc și vârf pentru încălziminte de copii, cusute, lei 300; 415.

Morile țărănești.

Pentru înființarea, modificarea și funcționarea unei mori țărănești este nevoie de :

1. Autorizația Oficiului de valorificarea grâului.
2. Autorizația Ministerului Economiei Naționale, direcția cartelurilor.
3. Autorizația Ministerului Economiei Naționale, Direcția Energiei. Aceasta numai pentru morile cu motor.

La cererile se alătură un certificat al primăriei locale, din care să reese numărul populației din comună, folosul morii și depozitarea de cea mai apropiată moară.

De peste hotare

Înăsprirea stării excepționale în Danemarca

Starea excepțională militară din Danemarca a fost din nou înăsprită de Luni seara. Nimeni nu mai poate circula pe străzi între orele 20—5 dimineața. Toate restaurantele și localurile publice trebuiesc închise dela orele 19.

Totodată a intrat în vigoare o dispoziție conform căreia între orele 19 și până la 10 a. m. nu este permis să se vândă băuturi spirtoase cu ex-

cepția vinului și berei. Poliția cere publicului prin radio și presă să se supună cu strictete măsurilor luate plecând devreme acasă.

În noaptea spre Luni alte 45 persoane au trebuit să petreacă noaptea la poliție pentru că nu au prins ultimul tramvai. S'a mai cerut populației ca în cazuri de alarmă aeriană să se țină mai strict de dispozițiunile respective.

Relațiile dintre Germania și Vatican

În legătură cu știrile false privitoare la încălcarea teritoriului Vaticanului de către germani, oficiul Cetății Vaticanului, „Osservatore Romano“, publică Marți seara o lămurire în care spune:

„După ocuparea de către germani a Romei, s'a răspândit în lume știri cu privire la situația Cetății Vaticanului și a Papei.

Chiar dela 13 Septembrie, am luat atitudine în această privință. Ne vedem nevoiți să mai afirmăm încăodată cu toată tăria că în adevăr patrulile germane își fac serviciul în Piața Sfântului Petru și că sentinele germane-au fost postate la granița Cetății Vaticanului, dar aceste măsuri militare au fost luate după o prealabilă înțelegere telefonică între comandamentul german și guvernatorul statului papal.

Pe baza unui acord, s'a stabilit o linie de demarcație pe care autoritățile germane și-au luat angajamentul să o respecte.

Suntem împuterniciți să constatăm că această linie nu a fost depășită în niciun moment.

Din activitatea Astei

(Urmare din pagina a 6-a)

țărănești, cu un total de 2418 cursiști. Dintre acestea 38 au fost școli de igienă și gospodărie, urmate de 2238 de femei, iar 5 școli țărănești pentru bărbați, cu 180 cursiști. Pe județe (despărțiminte centrale) ele se distribuie astfel :

Timiș-Torontal: 16 școli țărănești, dintre cari 1 pentru bărbați în desp. de plasă Comloș, 1 pentru bărbații și femei în desp. de plasă Ciacova, 6 pentru femei în desp. Ciacova, 1 pentru femei în desp. de plasă Recaș, 1 pentru femei în desp. central Timișoara, 1 pentru femei în desp. de plasă Gătaia, 2 pentru femei în desp. Buzias, 3 pentru femei în desp. Deta. Ele au fost îndrumate de dl. prof. Iancu Căltun, președintele desp. Ciacova. Toate școalele au colectat, prelucrat și donat alimente și diferite daruri pentru spitalele de răniți din Timișoara.

Severin: 14 școale țărănești toate pentru femei în: Cliciova, Coștei, Gruni, Măguri, Părul, Satul Mic, Tângovște, Sălha, Bata, Birchiș, Căpâlnaș, Glimeoaca, Borlova Obreja. Școalele aa fost îndrumate de dl. Dr. A. E. Peteanu, președintele desp. centr. jud. Lugoj.

Caras: 13 școli țărănești dintre care 4 pentru femei în desp. Oravița (în cercurile culturale): Ticvanul Mare, Ticvanul Mic, Vrântuș, Vrani), 2 pentru femei în desp. Bozovici (în cercurile culturale Bănia și Pătaș) 4 pentru femei în desp. Bocșa Montană, și 3 pentru femei în Moldova Nouă. Școalele aa fost îndrumate și supravegiate de dl. prof. Ilie Ruzmar, președintele desp. Oravița.

Vizitați cu toată încrederea
Magazinul de încălziminte

„Victoria“

Proprietar T. Lascu din Cluj
Sibiu, str. Regina Maria 25 (în curte)

Asortat în permanență cu ultimele noutăți
pentru dame, domni și copii

Prețurile convenabile! Încurajați munca noastră!

INFORMATIUNI

ADUNAREA GENERALĂ A ASTREI. La 25 și 26 Septembrie, potrivit programului, s'a ținut adunarea generală a Astrei, la Sibiu. Sâmbătă s'a citit și discutat în fața conducătorilor tuturor despărțămintelor, lucrările d-lor *Dr. Oct. Lupas*, despre cercul cultural și prof. *Gh. Dragoș*, despre rolul Astrei în viața economică a românilor din Ardeal și Banat, în trecut și în viitor. Au urmat discuții folositoare în jurul celor două lucrări.

Duminecă la ora 1 a. m., s'au făcut slujbe arhieresti de către cele două biserici naționale, cu parastas pentru membrii morți ai Astrei. La ora 11 s'a deschis adunarea generală, în sala festivă a Prefecturii, care a fost neîncăpătoare pentru numerosul public. D-l Iuliu Moldovan, președintele Astrei, a ținut cuvântarea de deschidere. În numele Bisericilor, au vorbit I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului și I. P. S. S. Valeriu Frențiu, administrator apostolic al Blajului. În numele armatei a vorbit d-l general Macici; în numele Universității, d-l Rector Dr. Iuliu Hațieganu; în numele Caselor Naționale, d-l gen. pens. Manolescu. Toate vorbirile au vibrat de siguranța împlinirii dreptății românești și au fost primite cu însuflețire.

S'au ales apoi obicinuitele comisii pentru raportul general, înscriere de membrii, etc. În ședința a II-a d-l Dr. S. Stanca, consilier episcopesc, a dat citire raportului comisiei prime, prin care s'a propus adunării generale, aprobarea întregii activități a Astrei pe anul trecut. D-l P. Marin, a citit tabloul nouilor membrii înscriși la Astra.

Lucrările s'au terminat în tradiționala frăție românească.

Calea destinului românesc

Cu prilejul aniversării, la 27 Sept. a pactului tripartit, a vorbit la radio și d. prof. Mihai Antonescu, preș. Consiliului de Miniștri. D-sa și-a încheiat vorbirea cu aceste cuvinte:

Noi românii avem conștiința că am făcut totul pentru a ne împlini datoria.

Și ne păstrăm cu același realism încrederea, puterea și hotărârea, de a ne urma drumul până la capăt, pentru libertate, pentru întregirea hotarelor și independența noastră; căci dacă n'am face așa, noi am trăda legile pământului românesc și poruncile strămoșilor noștri, prăvălind temelia de viață a aceluia care trebuie să ne urmeze și care trebuie să stăpânească destinul românesc.

La Tokio s'a ținut un important consiliu de miniștri

Guvernul japonez a ținut Marți dimineața un consiliu de miniștri extraordinar, care a durat, cu o scurtă întrerupere, până la ora 7 seara (ora Tokio).

După informațiile presei, Guvernul a hotărât cu acest prilej să adopte măsuri foarte severe și să disceze schimbări pe frontul intern, pentru a face față cerințelor situației militare, care se prezintă în acest moment sub un aspect grav.

Amănunte asupra măsurilor luate vor fi date ulterior de serviciul de informații al guvernului.

În legătură cu măsurile anunțate, d. Tojo va adresa un apel serios nu numai poporului japonez, ci și tuturor națiunilor din Asia orientală.

SPECTACOLE

Corso prezintă în premieră pe renumita artistă: ZAHAR LEANDER într-o creație recentă și minunată: „**Odinloară**” împreună cu renumitul artist italian ROSSANO BRAZZI și Hans Stüwe. Jurnal O. N. C. Nr. 81.

Apollo prezintă un film memento; mare premieră. Osvaldo Valenti, Germano Poaleri. Un film spectaculos, încadrat într-o atmosferă de pasiuni și spadosism. — Jurnal nou. Duminecă, orele 11 matineu: Hary Piel.

Situația politică și militară de peste săptămână

Frontul din răsărit a ajuns la Nipru.

În urma planului de evacuare stabilit de înaltul comandament german, trupele Reichului se retrag sistematic din fața atacurilor sovietice care cresc cu fiecare zi ce trece.

La sud după grele lupte purtate la Mius, Rușii au ocupat portul Berdiansk și se pregătesc să atace orașul Melitopol, important centru de cale ferată.

Înaintând în bazinul Donețului către cotul Niprului, Rușii au cucerit nodurile de cale ferată Pavlograd și Biuplino. Sâmbătă, cavaleria rusească a ajuns la râul Nipru.

Mai spre Nord, după ce Rușii au cucerit Harcovul, după lupte înverșunate, Germanii au trebuit să părăsească Poltava. Aici materialul aruncat în luptă de Ruși, a fost așa de grozav, încât numai cu foarte mare greutate Germanii au putut să-și retragă trupele.

Armata bolșevică trecând râul Desna au ocupat Cernigovul. În regiunea Briansk frontul a rămas neschimbat. Acuma centrul al luptei se dă în jurul orașului Smolensk care a și fost evacuat de Germani, nerămânând din el nici piatră pe piatră. În același timp, Roslavi, important centru pe șoseaua Minsk-Moscova a fost evacuat.

În urma acestor evacuări Rușii se îndreaptă spre Witebsk.

În Cuban, cu toate că orașele Novorossisk și napa au fost evacuate, luptele continuă cu înverșunare iar Germanii trebuie să se retragă.

Frontul din Italia.

Cu toate că părea, că în urma atacurilor germane din ultima vreme, Anglo-Americanii vor fi să părăsească Italia, în urma ajutorului trimis de Montgomery, prin divizia I. canadiană, frontul a fost reținut, așa încât continuă lupte grele și aspre pentru cuparea Italiei. Ele sunt concentrate în jurul orașelor Neapole și Foggia, pe care generalul german Keitel e hotărât să le apere cu orice preț. Căderea ar aduce cu sine o îmbunătățire a frontului pentru Ruși, cari ar ocupa toate aerodromurile din Italia Sud.

Luptele continuă, Anglo-Americanii aruncându-se în luptă, toate forțele neocupate. Ei presează spre Nord și evenimentele din săptămâna aceasta vor hotărâ poate soarta ciocnirilor devenite tot mai dârze.

Relațiile Turco-Ruse.

În ultimul timp circulau știri cu privire la conflictul ruso-turc. Din izvoare sigure, se anunță că asemenea conflict n'a existat și relațiile ruso-turce sunt aceleași ca și până acum.

Aducem la cunoștința Onor. clientelei noastre și tuturor locuitorilor din Sibiu și județ, că în baza ordinului Prefecturii Nr. 4206/1943, vom servi

Talpă sintetică fără bon

La Pielăria VICTOR STOIȘOR, Sibiu

BODEGA ȘI RESTAURANT

„Metropol”

Propr. Dumitru Nețsa

Sibiu, str. Hecht Nr. 6 - Tel. 351

Vinuri naturale de Târnava

Bere specială Luther

Mâncări calde și reci, bine și

curat pregătite

Bufet bine asortat!

Români sprijiniți comerțul românesc!

Cooperativa „Andrei Bârseanu”

anunță pe membrii săi, precum și clientela sa că i-a sosit un mare transport de:

Săpun de rufe

fabricat din uleiul curat

care se vinde cu 540 Lei bucata, de circa 2 kg.

De asemenea se va pune în vânzare o mare cantitate de:

Marmeladă

de prima calitate, fabricată din: visine, caise, precum și mere amestecate cu prune.

Prețul de vânzare este de: **290 Lei per kgr. netto**, ambalajul fiind gratuit.

Vânzarea se face în magazinul de coloniale din **str. Regina Maria Nr. 30** precum și la filialele: **Vasile Lupu și Miha Viteazul**